

VAN ZOYS TOT SOEST

TIJDSCHRIFT VAN DE "HISTORISCHE VERENIGING SOEST"

17e jaargang nr. 2 herfst 1996

Foto omslag:

Soestdijk "Huize Eikenhorst"

Historische Vereniging Soest
Opgericht 8 mei 1980

Bestuur

Voorzitter : P.J. van Doorn, Schoutenkampweg 113, Soest
Secretaris : Mevr. E. Stolwijk, Kruisweg 2, Soest, Telefoon 035-6017113
Penningmeester : J.Th. van der Putten, Leeuwerikweg 30, Soest
Overige leden : A.J. van den Dijssel, Irenelaan 7, Soest
J.E.J. Hilhorst, Plasweg 57a, Soest
W.C.J.M. Peters, Van Mecklenburglaan 24, Soest
W. Schimmel, Steenhoffstraat 77a, Soest
R.P. van Dorresteijn, Kolonieweg 6a, Soest
W. Routers, Cimbaal 19, Soest
Redactie : P.J. van den Breemer, Vosseveldlaan 21, Soest
Vormgeving : Drukkerij Practicum BV, Torenstraat 22a, Soest
Alle rechten voorbehouden.

Overname uit deze uitgave is alleen toegestaan na schriftelijke toestemming van het bestuur van de Historische Vereniging Soest.

De contributie bedraagt f 35,- per jaar.

Betaling is mogelijk:

op de postrekening van de penningmeester Historische Vereniging Soest,
nummer 54.59.21.8

danwel op de bankrekening van de vereniging bij de Rabobank te Soest,
rekening nummer 3599.02.235. (Giro van de bank: 212775.)

ISSN 1384-0126

HET OPENLUCHTTHEATER IN SOEST VAN 1938 TOT AAN "CABRIO" 1994 door Th. M. Peet

Voorjaar 1938 bereikten de plaatselijke pers geruchten over plannen van de verenigingen Soest-Vooruit en Soest-Zuid om een openluchttheater te stichten "in het Gemeentelijk bosch terzijde van de Soesterbergsestraat".

Beide verenigingen streefden, aldus de berichtgeving, een meer permanent theater na en men was druk doende zich te oriënteren over aanleg en exploitatie. Terloops werd daar nog bij vermeld dat zo'n theater indertijd ook was gemaakt bij de Nederlandsche Protestantenvbond te Soesterberg.

De geruchten bleken werkelijkheid, want in een vergadering in Hotel Eemland, gelegen aan de Van Weedestraat waar thans het kruispunt is met Stadhouderslaan en Nassauplantsoen, werd op 22 juli 1938 door de leden van de VVV Soest-Vooruit met algemene stemmen besloten "om f 25,- als grondkapitaal af te zonderen om daarmede met de Vereeniging Soest-Zuid over te gaan tot het in het leven roepen van de Stichting Openluchttheater te Soest." Het theater zou worden aangelegd als particulier werkverschaffingsobject op van de gemeente in huur verkregen terrein.

Soest-Vooruit en Soest-Zuid bleven ieder borg "voor een leening van f 1.000,- met 4% rente per jaar en 5-jaarlijkse aflossing."

De officiële opening van het theater "dat zoo'n knus en fraai plaatsje in het bosch langs de Soesterbergsestraat heeft gevonden", had plaats op zaterdag 3 september 1938. Het theater was met plm. 1.000 bezoekers bezet die "de zitplaatsen, gemaakt van heideplaggen, al lang voor het aanvangsuur hadden ingenomen" waarbij "de conventie plaats heeft moeten ruimen voor de gemoedelijkheid de landelijke sfeer eigen."

"Te drie uur trad de heer Batenburg (toen gemeentesecretaris van Soest) naar voren om een hartelijk welkomstwoord te spreken tot de autoriteiten, in zijn qualiteit van voorzitter van het vrijdag daarvoor geïnstalleerde stichtingsbestuur." Hij bedankte o.a. de ontwerpers van het theater, Ir.

W.C. van Goor, alsmede zijn adviseurs de Heeren Joh. Kraayenbrink, gemeentelijk adviseur van beplantingen, de uitvoerder van de Ned. Heide Mij en de arbeiders die het werk hadden verricht. Daarna volgde de officiële opening met een toespraak van burgemeester Visser.

Het theater werd vervolgens voor het eerst bespeeld door het Gezelschap van Louis Saalborn. Gespeeld werd "De Getemde Feeks" van Shakespeare met in de hoofdrollen Louis Saalborn en Magda Jansens, ook nu nog bekende namen voor toneelliefhebbers.

De toenmalige dorpspoët E. v. Eeden wijdde tevoren aan deze uitvoering in zijn gedicht "Première" o.a. de volgende regels:

Louis Saalborn en de zijnen spelen

In openlucht een luchtig spel;

Als nu de lucht maar luchtig licht is,

Dan lukt dat openluchtspel wel.

en

't Bestuur van 't Openluchttheater

neemt hare taak niet luchtig op;

Met keus van "stuk" en van "gezelschap"

Sloeg het de spijker op z'n kop!

Het openluchtspel "lukte"; het publiek was enthousiast.

In 1939 werd op dit succes voortgeborduurd met vier voorstellingen uit het staande schouwburgrepertoire.

Op 10 mei 1940 brak de Tweede Wereldoorlog uit. In het raadsvoorstel van 12 december 1955 wordt over de oorlogsperiode het volgende vermeld: "De oorlog 1940/1945 belemmerde uiteraard de werkzaamheden van de stichting. Zo was er in de jaren 1941, 1942 en 1943 een aanmerkelijk minder gebruik van het theater, terwijl in 1940, 1944 en 1945 in het geheel geen sprake kon zijn van exploitatie, behoudens dat het theater in 1945, na provisorisch herstel, ter beschikking kon worden gesteld van de in Soest gelegerde Canadese troepen".

Het zal duidelijk zijn dat deze, vrijwel leegstand te noemen toestand, het door zijn ligging toch al kwetsbare theater niet ten goede kwam en dat men eigenlijk weer van vooraf zou moeten beginnen; de middelen daarvoor zullen toen vrijwel zeker hebben ontbroken. Toch gaven Soest-Vooruit en Soest-Zuid het niet op: in 1946 vond een algeheel herstel plaats

Foto openluchttheater uit 1938.

van het in de oorlog grotendeels vernielde theater, zij het dat de opzet zoal niet primitief, dan toch van zeer eenvoudige aard bleef.

Uiteraard voldeed dit niet. Uit het verslag van de gemeenteraadsvergadering van 28 mei 1948 blijkt nml. dat bij agenda-punt 17 werd behandeld het "Adres van het Stichtingsbestuur van het Openluchttheater, verzoekende een renteloze geldlening van f 3.000,- voor restauratie van het openluchttheater."

Een raadslid noemde deze aanvraag "een aanklacht tegen de Soester bevolking. Het zijn vooral de ouderen die schade aan openluchttheater en natuurschoon toebrengen." De gemeenteraad besloot uiteindelijk positief. "De restauratie zal plaats hebben met betonplaten en betonpaaltjes, waarbij met een levensduur van twintig jaar is gerekend. Voorts gaat de gemeente enig (bos)onderhoud verrichten."

Tot en met 1949 kon de stichting door het betrachten van een zeer grote zuinigheid bij de exploitatie aan haar verplicht-

tingen voldoen. Deze noodzakelijke zuinigheid, gepaard aan telkenjare opnieuw plaats gehad hebbende vernielingen - gevolg van het geheel "open" liggen van het theater in een moeilijk te surveilleren gebied - leidde er echter toe dat het theater niet de feitelijke verzorging kreeg die voor een goede exploitatie vereist was, zodat het bij voortduring gebreken ging vertonen.

In 1950 kon de stichting voor het eerst in haar bestaan niet aan haar financiële verplichtingen voldoen. Afgezien van de boven weergegeven exploitatie-moeilijkheden was de directe aanleiding daartoe het bijzonder ongunstige seizoen 1950. Op 21 juni 1950 wijdde de Soester Courant daar aan een redactioneel artikel onder de kop "Meer belangstelling gevraagd waarin, onder verwijzing naar de grote activiteit van de inmiddels door Soest-Vooruit aangetrokken directeur moest worden geconstateerd dat het met de belangstelling voor het theater "mis" is".

De Soester Courant voegde daar aan toe: "We hebben toch voldoende intelligentia en we hebben toch vele jeugdige personen in ons midden, die qua hun ontwikkeling de kunstprogramma's kunnen waarderen. We kunnen toch niet bij de doodoener blijven: "In Soest kun je niets beginnen, een verzuchting die al zoveel keren is geslaakt."

Het hielp niet; 1950 werd een slecht jaar.

Voor Soest-Vooruit was dit aanleiding zich bij brief van 20 april 1951 tot Burgemeester en Wethouders van Soest te wenden, enerzijds met een uiteenzetting over de toekomst van het theater resulterende in het verzoek om overname door de gemeente, anderzijds met een verzoek om financiële bijstand. Daarover werd in de raadsvergadering van 5 juli 1951 uitvoerig van gedachten gewisseld, waarin werd besloten tot een nieuwe renteloze geldlening, nu van f 1.000,-.

"Door dit besluit bracht uw raad tot uitdrukking dat het handhaving van het openluchttheater voor de gemeente van belang achtte" concludeerden Burgemeester en Wethouders, die deze opvatting ter kennis brachten van de Gedeputeerde Staten van Utrecht. De exploitatie kon dus worden voortgezet. Toch lukte het niet het theater exploitabel te maken. Althans voelde het bestuur van de VVV Soest zich genooddaakt om op 11 augustus 1954 aan burgemeester en wethouders te verzoeken het theater door de gemeente Soest te laten overnemen.

Op 14 december 1955 stelden Burgemeester en Wethouders aan

de gemeenteraad voor te besluiten tot kwijtschelding van de eerder verleende renteloze credieten en de nog te vorderen huur en te willen goedkeuren "dat de eigendommen van de stichting in liquidatie, om niet worden over genomen door de gemeente Soest." In de raadsvergadering van 2 december 1955 werd daartoe conform besloten. In de Aanbiedingsbrief bij de ontwerp gemeente- en bedrijfsbegrotingen voor 1956 van 22 november 1955 hadden burgemeester en wethouders reeds geschreven: "Ook wat het Openluchttheater aangaat overwegen wij in de toekomst met voorstellen te komen. Wij zijn voornemens ernstig na te gaan in hoeverre het mogelijk is de inrichting van het Openluchttheater grondig te vernieuwen, de toegang te verbeteren en zodoende de aantrekkelijkheid daarvan aanmerkelijk te verhogen."

De in het vooruitzicht gestelde voorstellen werden in januari 1957 gedaan en bevatten allereerst het in het leven roepen van een nieuwe "Stichting Openluchttheater Soest". De Raad sprak daarover op 31 januari 1957. Het bestuur van vijf personen zal bestaan uit een wethouder/voorzitter, een lid van de gemeenteraad, twee leden uit de burgerij en een ambtelijk secretaris. De stichting zal uitsluitend het beheer van het openluchttheater tot taak hebben, hetgeen betekent het zorgen voor het onderhoud, het aanbrengen van de nodige verbeteringen en het regelen van het in gebruik geven aan derden.

Het voorstel om een ambtelijk secretaris aan te stellen die tevens bestuurslid was, ondervond bezwaren: deze secretaris was gemeenteambtenaar en dus niet vrij bij stemmingen. De voorzitter van de raad bestreed die opvatting: "De secretaris/administrateur wordt slechts als zodanig aangewezen, maar is als bestuurslid vrij in het uitbrengen van zijn stem. Met 7-9 stemmen blijft de secretaris bestuurslid."

De werkzaamheden voor de stichting werden ondergebracht bij de ambtenaar algemene dienst. In afwachting van de te nemen maatregelen om het theater bespeelbaar te maken werd voorlopig volstaan met het aanbrengen van een afrastering die f 6.325,- kostte.

In 1958 werd door de stichting in samenwerking met de dienst gemeentewerken een verbeteringsplan ontworpen, waarover het bestuur van de "Vereniging van openluchttheaters in Nederland" zeer te spreken was. Het plan omvatte een markering van de ingang met zwerfkeien; een betere ingang naar de fietsenstalling; een kassa met bergruimte; enkele lantaarns;

Een latere uitbreiding.

een consumptiekiosk met overkapping "om een groot deel van de toeschouwers beschutting te bieden bij slecht weer"; toiletten en een kleedruimte achter het podium; verkleining van het podium; het dichteren van de orkestbak waardoor spelers en publiek dichter bij elkaar komen. De zitplaatsen krijgen betonnen platen. Verder werden enkele palen geplaatst, waardoor huurders van het theater zelf "gemakkelijk toneelverlichting kunnen aanbrengen". De totale kosten (rente en aflossing) bedragen 34 cent per zitplaats per voorstelling, berekend naar zes voorstellingen per seizoen. "Al deze verbeteringen zullen het theater zo maken, dat het voor vele Soester verenigingen een uitkomst zal zijn," aldus Burgemeester en Wethouders. Met goedkeuring van de gemeenteraad kon dit plan worden uitgevoerd.

De gekozen en in de statuten vastgelegde exploitatievorm - alleen verhuur van het theater en geen eigen exploitatie door het organiseren van voorstellingen door de stichting - blijkt evenals voorheen onvoldoende resultaat op te leveren. Op 11 augustus 1961 schreef "Kantman" op zijn vast voorpaginaplaats in de Soester Courant "We hebben een openluchtthea-

ter en een stichting openluchttheater en dat theater was prima, maar het is nauwelijks bespeeld" en "Helemaal niets, terwijl er heel wat guldens gemoeid waren met het opknappen van het theater, waarover kenners zeggen dat het een bijzonder mooi theater is. Ik weet het, Soest is een moeilijke plaats, maar als we volhouden komt het best in orde."

Toch duurde het nogal wat jaren voor er werd besloten het theater - waarvoor de werkzaamheden in 1963 van de "algemene dienst" werden meegenomen naar de "sportstichting" - op een andere wijze te exploiteren. Op 18 september 1970 kon worden gemeld dat "het bestuur van de stichting" meer bevoegdheden kreeg: Op verzoek van het stichtingsbestuur besloot de gemeenteraad op 24 september 1970 de statuten zodanig aan te passen "dat de stichting aan bestuurskracht zal winnen", wat o.m. inhield dat de exploitatie van het theater ook tot de doelstelling van de stichting werd gerekend.

In 1971 t/m 1973 probeerde de theaterstichting door het aanbieden van een gevarieerd programma de "trek" naar het theater te bevorderen.

Het resultaat bleef mager; er kwam geen wezenlijke verandering in de publieke belangstelling voor het theater en wat daar werd vertoond. Welke wensdromen er ook waren geweest, de werkelijkheid bracht ook nu te geringe aantallen bezoekers, weersomstandigheden buiten beschouwing gelaten. Dat leverde - uiteraard - kritiek op van gemeenteraadsleden, met name van cultuurbevlogen zijde, bij het onderzoek van de ontwerp-begrotingen in de betreffende raadsafdelingen. Positief meedenken ontbrak overigens niet, hoewel een voorstel van een lid van de raad om een prijsvraag voor een "ludieke overkapping" van het theater door de voorzittende wethouder niet werd overgenomen. Die "vond dat "ludieke" gepraat maar niets"; men "moest met een behoorlijk voorstel komen."

Met ingang van de eerste dinsdag van september 1974 diende als gevolg van gemeenteraadsverkiezingen een nieuw stichtingsbestuur te worden aangewezen. Voor de zittingsperiode 1974-1978 betekende dat een voor het merendeel vernieuwd bestuur. Bijkomend aspect was dat zich inmiddels in Soest op het vlak van de cultuur eigen activiteiten en organen hadden ontwikkeld. Men vroeg zich dan ook binnen de kring van het openluchttheater af of de binding aan de sportstichting nog wel moest worden gehandhaafd, en of de activiteiten voor/in het theater niet beter zouden kunnen worden behartigd binnen

de culturele sector.

Bij de behandeling van de ontwerpbegrotingen deelden Burgemeester en Wethouders in dit verband het volgende mede:

"Het college is van mening dat het openluchttheater dient te worden gehandhaafd, omdat dit de enige mogelijkheid is in Soest, in de open lucht bijeenkomsten en manifestaties van grotere omvang te organiseren in een theaterruimte met toeschouwersaccommodatie. Dit te meer, omdat in het algemeen, óók voor 1975, de jaarlijkse lasten gering zijn."

Bij raadvoorstel van 17 april 1975 deelden Burgemeester en Wethouders echter mede "dat tot opheffing van de stichting dient te worden besloten. In dat geval zullen wij belast worden met het beheer van het theater, waarbij wij bijvoorbeeld kunnen worden geadviseerd door de commissie culturele zaken. Deze commissie heeft zich in positieve zin ten aanzien van de opheffing uitgesproken." De gemeenteraad volgde het voorstel en besloot de "Stichting Openluchttheater Soest" op te heffen m.i.v. 1 januari 1976.

Met ingang van 1976 valt het theater dus onder de directe bemoeienis van Burgemeester en Wethouders i.c. de verantwoordelijke wethouder met "cultuur" in zijn portefeuille. Eigen programma's en voorstellingen werden niet meer opgezet. Men keerde terug naar de oorspronkelijke exploitatievorm: verhuur aan gegadigden. Daarvan werd, zo werd mij gezegd, vrijwel geen gebruik gemaakt.

Zo verdween in Soest geleidelijk deze vorm van theatercultuur. Totdat in 1994 Cabrio "de handschoen opnam" en het theater weer ging bespelen.

1) E.v.E. (E. van Eeden 1898-1953) was werkzaam bij het notariaat Dammers, later notariaat Van Veeren. Hij publiceerde met grote regelmaat gedichten in de Soester Courant die over het algemeen waren geënt op de Soester actualiteit.

Het Openlucht-theater

Op een plekje waar men vroeger
 Heuvels, mos en dennen vond,
 Daar verrees als paddestoelen,
 Een theater uit den grond.
 Slechts met palen en met plagen

En enorme bergen zand,
Kwam, harmonisch met d'omgeving,
Dit "natuurlijk" werk tot stand.
't Is een kunststuk van formatie,
Uitgevoerd in stijl en lijn,
Waar de architect en bouwers,
Heusch wel trotsch op mogen zijn.
Eerstens is er in een schouwburg,
Onontbeerlijk "het toneel".
En in dit theater vormt het,
Met het décor één geheel.
Geen parketvloer, geen coulissen,
Geen belichting en geen doek,
Want dan raakte het karakter,
"Openlucht-theater" zoek.
Onnatuurlijk mag een speler,
Daar in de natuur niet doen.
Speelt een speler niet veel speelscher,
Is het Lommerrijke groen?
't Is te hopen dat het spelen
op de jeugd niet overslaat.
Ik bedoel hier dat geen jongen
In 't theater spelen gaat.
Deze schouwburg staat vrij open,
Zonder prikkeldraad of hek
Gaat de boel niet ruïneeren,
Want dan krijg je op je nek!
'k Geef je daarom in gemoede,
Hier den vaderlijken raad,
Dat het Openluchttheater
Is geen plaats voor kattenkwaad.
Stelt op prijs, dat de Directie,
Jullie voor betrouwbaar hield,
Zorg dus, dat in ons theater,
Zelfs geen sprietje wordt vernield!

TUINENBURG, BECKS, BAECK, ENGHENDAAL
door Ds. J.J. Bos

In eene Verhandeling van Mr. S. Müller, Fzn., getiteld: "Een bezoek aan de immuniteiten der Utrechtsche Kapittelen", geplaatst in "De Gids" van 1890, Deel II bladz. 255, leest men de mededeeling: "dat een Kanunnik van Oud-Munster, naast zijn prachtig huis in de benauwde immuniteit, reeds in 1377 eene villa bezat te Soest, die hij "Tuinenburg" gedoopt had, en waar hij dikwijls verblijf hield." Het is mij niet mogelijk ook bij benadering te gissen, waar dat Tuinenburg, in de Gemeente Soest, kan gelegen hebben.

Bijna even onzeker ben ik aangaande "Baeck" en "Becks" twee namen die ook op enkele kaarten voorkomen, als van plaatsen onder Soest. Het punt echter waar het woord "Becks" gelezen wordt, heeft mij wel eens doen denken, dat dit op Hees zal moeten gezocht worden, en wel op het grondgebied van het tegenwoordige Pijnenburg, of Staalwijk. Men zie wat ik daarover, bij die onderwerpen, geschreven heb. Voor "Baeck" wijst van Bemmél, in zijne Beschrijving van Amersfoort, ons meer naar de zijde van Amersfoort, en aldus kan het zeer goed zijn dat dat punt geheel en al op Amersfoortsch grondgebied zal moeten gezocht worden. Men leest bij hem: "17 Mei 1645 heeft de Stad aan Justus Baak, in Erfpacht uitgeslagen, eene partij Lands, bestaande in Duinen en ongebouwd Veld, groot omtrent 22 Morgen, gelegen onder de Vrijheid, naar De Birckt aan, wezen "de Stads veld", enz. (v. Bemmél, Beschrijv. v. Amersf. bl. 833).

Ook komt op sommige kaarten de naam "Engendaal" voor; thans is dat woord de naam van eene flinke en nette boerderij, die echter, blijkens de grachten welke het huis in het vierkant omringen, en de groote oude steenen, (moppen), waarvan het opgebouwd is, eertijds wel een Heerenhuis kan zijn geweest. Het is gelegen Achter den Engh, nabij den "Ossendam", juist in den hoek waar De Bunt begint, en daarvan gescheiden door een wagenspoor naar Koudhoorn, terwijl Enghendaal zich, langs dat spoor, in de volle lengte naar achteren uitstrekt, tot aan de "Steeg van het Moffenhok". Vroeger liep het ook over die Steeg, door tot aan de Wiecksloot, maar dat deel is, nu wel haast 50 jaren geleden, in erfpacht gegeven, of verkocht, en met verschillende woningen bezet.

De kerk van de H.H. Petrus en Paulus, architect Theo Molkenboer.

DE DRIE GEBROEDERS VAN BEEST

door Jan H.M. Hilhorst

Justus van Beest, die van 1704 tot zijn overlijden in 1742 de tweede pastoor van Soest na de reformatie was, had twee broers die eveneens priester waren. De vermoedelijk oudste broer was Rudolphus van Beest, die in 1719 nog in leven was, maar die vóór 1730 is gestorven. Van hem is bekend dat hij de Sint-Maartenskerk in Emmerich een bedrag van 875 guldens leende, waarover hij jaarlijks een rente van vijf procent of 43,75 guldens ontving.

De andere broer was Petrus van Beest, die pater was van het Sint Elisabeth klooster in Huissen. Petrus en Justus erfden na de dood van Rudolphus ieder de helft van dit bedrag en in 1730 besloot Petrus deze som geld aan de Sint-Maartenskerk te schenken, mits voor hem na zijn dood jaarlijks een memoriedienst gehouden zou worden. Zijn broer Justus besloot in 1731 hetzelfde te doen. In het oud archief van de Sint-Maartenskerk liggen nu nog de beide eigenhandig geschreven brieven van Petrus en Justus van Beest onder nummer I, 38.

De brief van Justus, die we hier publiceren, bevat tevens de brief van Petrus van Beest.

"Ter wijlen mijn seer Eerwaardigen Heer Broeder Petrus van Beest uyt besondere beweegende oorsaeken aan een wel Eerwaard Capittel van Sint Meertenskerk tot Emmerik gelegateerd heeft de somma van vierhondert seeven en dertich guldens en tien stuivers hollands; voorts nae sijn lighaemelijke dood, op conditie als hier van woord tot woord volgt; sijn aanvanck neemende, te weeten: "Ick onderschreeven Petrus van Beest legateerde hier meede aen het wel Eerwaerde Capittel van Sint Meertens kerck tot Emmerik eens voor al de somma van vier hondert seeven en dertig en tien stuyvers hollands, weesende de halvescheit van een Capitaal in den jaere 1719 den 1 maart van mijn Heer Broeder saeliger Rudolphus van Beest opgenoomen, en mijn na sijn dood tot erfdeel toe gevallen is, om de gesejde Capitaale somme van 437 guldens, 10 stuyvers Hollands, eewigh en erflijk te behauden, met deese naevolgende expresse conditie, te weeten, dat voert nae mijn afsterven, in booven genoemde Sint Meertenskerk, een memorie of anniversarium jaerlijks, en alle jaeren op mijn sterfdagh, als het met geen ander anniversarium of festum duplex belet word, andersints soo ras, als het geschieden kan voor mijn ziel, als ook mijner naeste verwanten ten eewigen daagen sal gehauden worden; waer voor de jaerlijkse renten of opkomst van genoemde Capitael sal aen gewent worden in forme en manier hier nae volgende: ten eerste, dat het wel Eerwaerde Capittel sal gehauden sijn aen de tijdelijke kerkmeester ten behoeven van de fabrique jaerlijks te betaelen een rijksdaelder Cleefs, nae welkers betaelinghe die meereste van die jaerlijkse rente in twee deelen sal verdeylt worden; van het eene deel sal de hebdommadarius pro stipendio van de gesongen misse geniete een rijksdaler; en den diaken en subdiaken, die demisse ten eijnde toe aen den autaeer sullen gedient hebben yder een halve rijxdaelder Cleefs, en den overschot van dat eene deel sal verdeelt worden aen die Heeren Canonicis, Vicariys en beneficiatis sonder onderscheyt die den selven dagh ter intentie als booven in gemelde sullen misse geleesen hebben; die andere resteerende halveschijt van die jaer renten sal in drie deelen verdeelt worden; als naemlijk twee deelen pro Canonicis en een dardendeel pro Vicarys et Beneficiatis, om per modum praesentiarum respective dien dagh verdient te sullen en genooten worden. Actum te Huyssen den 11 januari

1730. Was onderteekent Petrus van Beest pater van Sint Elisabeth Clooster of Convent". Welke gemelde legatatie en respective donatie mijn besonderlijk wel behaagt hebbende, soo is dat ick onderschreeven Justus van Beest, de voetstapen van mijn booven genoemde Heer Broeder Petrus van Beest nae volgende; de ander halvescheyt van 875 guldens Capitaal, wezende vierhondert en seeven en dertigh en 10 stuyvers hollands aen mijn competeerende, traght desses op de selve manier, als mijn Heer Broeder gedaen heeft aan een wel Eerwaerde Capittel van Sint Meertenskerk binnen Emmerik ben leegateerende met conditie dat nae mijn dood jaerlijks een anniversarium voor mijn ziel en voor de ziel van mijn naeste bloetverwanten sal gehauden worden, ende de verdeylinge van de jaerlijkse renten van 437½ guldens capitael, de welcke ick mijn ad dies vitae ben reserveerende sal geschieden gelijk als de selve door mijn Heer Broeder te sullen geschieden gestelt is. Versoeckende een wel Eerwaerde Capittel Sint Martini kerk binnen Emmerik deesse mijne donatie, als vorseyt te accepteren ende ad Protocollum Capituli te neemen en mijn per extractum hoe sulcx geschiet is te nootificeren.

Soest den 19 april 1731
Justus van Beest, Pastor ibidem."

Uit dit legaat blijkt dat pastoor Justus van Beest zich geheel aansluit bij het legaat dat zijn broer Petrus aan de Sint-Maartenskerk in Emmerik gemaakt heeft en dat deze kerk toen nog beschikte over een kapittel. De proost van dit kapittel was in de Middeleeuwen tegelijk aartsdiaken van een deel van het bisdom Utrecht en in die functie nam hij deel aan de bisschopskeuze, samen met de aartsdiakens van de stad Utrecht, en de aartsdiakens van Tiel, Deventer en Oldenzaal. Helaas ben ik vergeten na te gaan of Rudolphus van Beest wellicht een van de kapittelheren was. Op het verzoek van Justus van Beest hem te verwittigen hoe de ontvangst van zijn donatie was geschied ontving hij het volgende schrijven, dat onder de brief van Justus van Beest als copie was opgenomen. Opvallend is dat in Emmerik toen nog in het gebruikelijke Nederlands werd geschreven.

"Wij Deecken en Capitulare Canonick S.Martini Binnen Emmerick verklaren hier mede, dat wij dese bovenstaende fundatie van een jaerlijkse Anniversarium en private Missen hebben geaccepteert, en ons als oock alle onse Successeurs ver-

plichten alsoe boven gemelde fundatie nae de dood en volghens intentie van d'Eerweerde Heer Justus van Beest ten allen tijden te zullen observeren, weshalven wij dezelve ad perpetuum rei memoriam int Prothocol hebben laten schrijven, en dit Instrument met de handt van onse Secretarius onderteekent, in onse Archieven willen bewaeren.

Actum Emmerick den 7 september 1731".

Als het goed is gebeurt dit dus nog steeds.

SOESTERBERGSESTRAAT 50

door Hugo Schaaf

In "Van Zoys tot Soest" voorjaar 1996 stond een artikel van de heer Schaaf over zijn woonhuis Soestbergsestraat no. 50. Inmiddels is het huis afgebroken voor de nieuwe parkeerruimte op Soest-Zuid. Maar de heer Hugo Schaaf gaat door in de tijd van vlak voor de oorlog. Winkelen in "de Kouwe hoek".

Redactie

Links van laantje Houdijk schuin tegenover ons huis, de groentezaak van weduwe van Winsum met volwassen zoon en dochters; in het tomatenseizoen mocht ik overrijpe of beschadigde tomaten voor de schildpad afhalen.

Een paar huizen verderop was nog een groentewinkel, op de hoek van Eikenlaan en Soesterbergsestraat, min of meer naast Tak. Deze zaak had al een electriche aardappelschrapmachine.

Op de andere hoek aan de overzijde van de straat het blok winkelpanden dat als een symbool van de groei van Soest gezien kan worden: ook van de nieuwe tijd en het moderne leven; waar eens kleine boerderijtjes stonden, verrezen nu nieuwe winkels, voorzien van electra, gas, water en telefoon. De tijd van de marskramers was nu echt voorbij!

Nog net op de Eikenlaan een schoenzaak, waar ons eens vakkundig uitgelegd werd waarom ik moeite had om met mijn voet in de linkerschoen te komen, terwijl de rechtervoet er vlot in ging. "Hij heeft zeker een autopod?" was de vraag en dat klopte: de nog groeiende voet was door het "steppen" meer ontwikkeld dan de andere.

Soesterbergsestraat, hoek Eikenlaan.

Op de hoek Banketbakkerij van der Loo, een ruime winkel met drie etalages en heerlijk gebak. Door de grote keuze uit gebak en chocolade trok de zaak klanten uit een wijde omgeving.

De volgende zaak, Soesterbergsestraat 24, was het bescheiden atelier van Louis Mook. Ouders konden twee bezoeken combineren, naar Mook voor een portret van de kinderen en naar Tip-Top. Tip-Top was een kinderdroom, je liep door een schijnbaar eindeloos middenpad met aan weerszijden begerlijk speelgoed, extra begerlijk omdat je wel wist dat het meeste voor zowel ouders als Sinterklaas onbetaalbaar en dus onbereikbaar was.

Bezoek

Bezoek kregen we 's morgens van een oude boer op klompen uit het Veen, die op de fiets melk rondbracht. Voorop, in een houten bak, stond een melkbus, terwijl aan weerszijden van de bagagedrager twee kleinere bussen hingen; die zullen wel karnemelk en taptemelk bevat hebben.

ook op de fiets, helemaal uit Blaricum, kwam een kaasboer op zijn transportfiets met grote houten kist voorop.

1936. Tussen Middewijkstraat en Kerkpad, benut voor kermis en circus.

Zestig jaar later vinden we dat een hele prestatie; in die tijd was het gewoon en tot ver in de jaren vijftig werd de melk in de steden vervoerd per zware handkar of langgerekte fiets met een houten platform tussen de wielen, waarop de melkbus of -bussen en kist stonden. Zo'n fiets moeiteloos te besturen zou nu een gewaagde stunt lijken, geschikt voor televisie.

Af en toe gingen we wat kopen in de zaak van Hartemink, die o.a. "koloniale waren" verkocht. De winkel stond nog net aan de Middewijkstraat tegenover de Molenstraat en was het rechterdeel van een dubbel winkelpand dat op de hoek van 't Witte Paardstraatje stond. Gaande naar Soest-Zuid zag men links een open plek tussen Middewijkstraat en Kerkpad.

Behalve als doorsteek werd dit ongebruikte stuk grond benut voor kermis en circus. Nu volgde op de hoek van een pad, dat niet meer op de kaart staat, een meter of zeventig vóór de Korte Middewijkstraat, een villa waar Mevrouw Vorderhake woonde, bij wie we vóór 1940 soms op bezoek kwamen.

Op het Kerkpad tegenover Huize Middewijk, woonde in één van de dubbele huizen mevrouw Kalshoven, door tropendienst als hoofdzuster al vroeg gepensioneerd.

Behalve een keffend schoothondje, had ze in de achtertuin vier of vijf schildpadden en was zo goed om mijn schildpad onderdak te geven, toen ik in December 1942 naar Amsterdam verhuizen moest.

Naar de Oude Kerk lopend zag men rechts een akker met een pad dat bij de Gouden Ploeg uitkwam. Op een bekende prentkaart die vanaf de kerktoren richting Soestdijk genomen werd, zijn ook de nu volgende huizen, die als broertje en zusje op elkaar leken, te zien.

Een bezoek aan het eerste huis was minder prettig, want hier woonde tandheelkundige Hofman, een uitstervend beroep, want het combineerde het werk van tandarts en tandtechniker.

Het laatste was een Duits woord, dat vervangen werd door tandtechnicus en dat nu tandprotheticus geworden is.

De behandelkamer was links achter en het slachtoffer kon er de moed in houden door te kijken naar een afbeelding van een vrolijk lachend meisje dat boven de stoel hing. Waarom ik zelf ook het beroep van tandtechnicus koos is me nog steeds niet duidelijk .....

BEVOLKINGSGEGEVENS 1813

door Dick van Fulpen

In het vorige nummer, 17de jaargang no. 1 van ons "Van Zoys tot Soest" werd geschreven over de bevolking van Soest in het jaar 1813. Alle inwoners van ons Soest zijn, per huisgezin keurig in een lijst opgenomen, in totaal 1590 inwonenden.

Van deze lijst werden er zeven bladzijden opgenomen en wij laten er in dit nummer weer een aantal volgen.

De "Werkgroep Genealogie" van onze HVS is momenteel bezig met het sorteren en goed opbergen van allerhande berichten van overlijden van bewoners van Soest, zoals rouwberichten, bidprentjes, krantenadvertenties e.a. Mocht u nog beschikken over dergelijke berichten, bijv. bidprentjes, waar u geen belangstelling meer voor hebt, gooi ze niet weg. De werkgroep Genealogie wil ze graag van u overnemen.

Gerrit Grift, 45, Hoogland, rk,
daghuurder
Cornelia Hilhorst, 60, Soest, rk

{ongenomerd}

Frans Geerling, 38, Soest, ger,
dekker

Geertruij van den Hoeven, 39,
Barneveld, ger, spinster
Geertje van Zeggelaar, 14,
Voorthuizen, ger, dienstmeid

{114}

Jan Gerritse Hilhorst, 48, Soest,
rk, daghuurder

Willemijntje Schimmel, 48
Cornelia Zwederijne, 17,
Amstelveen, zusters kind

Goose Peterse de Groen, 39,
Soest, rk, daghuurder
Mechteltje van den Berg, 33,
Soest, rk

Peter de Groen, 8, Soest, rk
Gijsbert de Groen, 7, Soest, rk

Hendrik van den Berg, 58, Soest,
rk, daghuurder
Hendrikje van den Hoeve, 64, Bun-
schoten
Geertje van den Berg, 26
Antje van den Berg, wonende te
Lambroek

Volker de Graaf, 40, Eemnes, rk,
daghuurder
Elisabet Hak, 29, Soest, rk
Rijer de Graaf, 4, Soest, rk

{agter den Eng}

Aaltje Rijkse, weduwe van Stoffel
de Graaf, 44, spinster

{woont in het nommer van Gertje
Tone}

Teunis Grift, 40, Hoogland, rk,
daghuurder
Neeltje van Dijen, 41, Soest, rk
Gertje Grift, 8, Soest, rk
Jan Grift, 5, Soest, rk
Evert Grift, 4, Soest, rk

Aart Grift, 43, Hoogland, rk,
daghuurder
Jannetje Rademaker, 31, Baarn
Evert Grift, 4 1/2, Baarn, rk

Piet Grift, 3, Soest, rk
Gerritje Grift, 1, Soest, rk

Jacob Hertel, 42, Graafschap
Isenburg, ger, stoker
Tiena van Wageningen, 33, Amers-
foort, ger

Mietje Hertel, 13, Amersfoort,
ger
Jansje Hertel, 8, Amersfoort, ger
Doortje Hertel, 6, Amersfoort,
ger

Gerritje Hertel, 4, Amersfoort,
ger
Daatje Hertel, 2, Amersfoort, ger

{4}

Gijsbert Hilhorst, 75, Soest, rk
Jannetje van den Hoeve, 53
Hendrik Hesselse, 41, Baarn,
knecht
Gerrit van Ginkel, 35, Baarn,
ger, knecht

{11}

Pieter Janse Hilhorst, 26, Soest,
rk, boer
Pieterella Stalenhoef, 25,
Soest, rk
Jan Hilhorst, 1/2, Soest, rk

{55}

Tijme van den Hoeve, 54, Soest,
rk, koopman, ongetrouwd

{35}

Cornelis Hilhorst, 52, Soest, rk,
bakker
Hijntje Janse Haan, 37, Soest, rk
Grietje Hilhorst, 9, Soest, rk
Wijmpje Hilhorst, 7, Soest, rk
Betje Hilhorst, 5, Soest, rk
Jan Hilhorst, 3, Soest, rk
Gijsbert Hilhorst, 1/2, Soest, rk

{22}

Gijs Hilhorst, 30, Soest, rk,
daghuurder
Aaltje van der Linden, 26, Baarn
Evert Hilhorst, 2, Soest, rk
Aalbert van der Linden, 2, Baarn,
onecht²⁵

{13}

Pieter van Hofslot, 29, Soest,
rk, boer

Cornelia Stalenhoef, 30, Soest, rk
 Aaltje van Hofslot, 5, Soest, rk
 Hentje van Hofslot, 4, Soest, rk
 Grietje van Hofslot, 1, Soest, rk
 Pieter Schouten, 44, knecht
 Aaltje van Dooren, 72, Soest, rk,
 weduwe (van Gerrit van Hofslot)

 Evert Gijsbertse Hilhorst, 59,
 Soest, rk, boer
 Nelletje van den Berg, 58, Soest,
 rk
 Goose Hilhorst, 27, Soest, rk
 Aart Hilhorst, 11, Soest, rk
 Nelletje Hilhorst, 13, Soest, rk
 Bart Hilhorst, 17, Soest, rk

 Jan Haan, 67, Amersfoort, rk,
 landbouwer
 Grietje Pront, 60, Soest, rk
 Pieter Haan, 37, Soest, rk
 Gerritje Haan, 34, Soest, rk
 Aaltje Haan, 26, Soest, rk
 Willem Haan, 29, Soest, rk
 Hendrikus Haan, 23, Soest, rk
 Heijltje Haan, 20, Soest, rk
 Bart Haan, (38), Soest, rk,
 absent
 Hent Haan, (18), Soest, rk,
 absent

 (Gijsbertje Peterse) van Doorn,
 weduwe (van Hendrik Klaasse) van
 Hattum, 62, Soest
 Klaas van Hattum, 27, Soest, rk
 Peter van Hattum, 26, Soest, rk
 Caatje van Hattum, 24, Soest, rk
 Rijkje van Hattum, 23, Soest, rk
 Jan van Hattum, 17, Soest, rk
 Maartje van Hattum, 24, Soest,
 rk, te Muijen²⁶, absent
 Cornelia van Hattum, 32, Soest,
 rk, te Muijen, absent

 Jan van den Hoed, 56, 's-
 Graveland, rk, schaapherder
 Oetje Janse Kok, 60, Soest, rk
 Jan van den Hoed, 18, Soest, rk
 Arie van den Hoed, 17, Soest, rk
 voorkinderen²⁷ zijn:
 Rijkje Schouten, 30, Soest, rk
 Peternella Schouten, 27, Soest,
 rk, woont bij de weduwe Kok
 Aart Schouten, 25, Soest, rk,
 absent, schaapherder

 Helmus J: van de Heijsteeg, 53,
 Leusden, rk, ongetrouwd
 Jannetje van de Heijsteeg, 54,
 Leusden
 in het huis van Van de Ven

 Jan de Hoog²⁸, fuselier dans la
 2e Comp. 1 Batt. du 124 Reg.
 d'infanterie de ligne par ?unge
 de Reforme, san date

 Geurt Hasselaar, 65, Barneveld,
 ger, schaapherder
 Gijsje van Ee, 46, Leusden, ger
 Francijntje Hasselaar, 23,
 Amersfoort, ger, absent
 Willemijntje Hasselaar, 21,
 Lagevuursche, ger, absent
 Wilhelmus Hasselaar, 19, Eemnes,
 ger, absent
 Jakobus Hasselaar, 16, Eemnes,
 ger
 Annetje Hasselaar, 14, Eemnes,
 ger
 Geurt Hasselaar, 11, Soest, ger
 Gijsbertje Hasselaar, 7, Soest,
 ger
 Evertje Hasselaar, 3, Soest, ger

 Adrianus de Hoog, 60, Utrecht,
 rk, schoenmaker
 Willelmijntje Lasserij, 55,
 Amersfoort, spinster
 Hendrina de Hoog, 14, Amersfoort
 Naatje de Hoog, 12, Amersfoort
 2 absent

 Evertje Schouten, weduwe van
 Gerrit Janse Hak, 82, Soest, rk
 Jan Hak, 46, Soest, rk,
 boomkweker
 Peternella Hak, 44, Soest, rk,
 naaister
 Pieter Hak, 42, Soest, rk

 Teunis Hassink, 56, Soest, rk,
 timmerman
 Dirk Hassink, 54, Soest, rk
 Jannetje Hassink, 40, Soest, rk
 Hendrika Hassink, 38, Soest, rk
 Truij Langerhorst, 23, Baarn, rk,
 meid

 {108}

Toon Aardse Hilhorst, 56, Soest, rk

Barbara van der Heide, 40, Baarn

Jan Hilhorst, 17, Soest, rk

Wout Hilhorst, 12, Soest, rk

Mijntje Hilhorst, 18, Soest, rk

Jan Hilhorst, 52, Soest, rk,

schaapherder

Aaltje Koper, 55, Baarn, rk

Wouter Lammertse Hilhorst, 66,

Naarden

Barbara Dirkse Bos, 89, Soest

Jannetje Aartse van 't Klooster,

67, Soest

Aaltje Stalenhoef, weduwe van

Cornelis van den Hoeve, 34,

Soest, rk, boerin

Bartje van den Hoeve, 9, Soest,

rk

Grietje van den Hoeve, 8, Soest,

rk

Gijsbert van Zuijlen, 28, Soest,

rk

Peel Hornsveld, 54, Leusden, ger,
daghuurder

Cornelia de Ruijg, 46, Soest, ger

Gertje Hornsveld, 20, Soest, ger

Mengs Hornsveld, 18, Soest, ger,

boerenknecht

Aalt Hornsveld, 7, Soest, ger

Metje Hornsveld, 5, Soest, ger

Hendrik Hornsveld, (11), Soest,

ger, absent

Teunis Hornsveld, 13, Soest, ger

Hijmen de Ruijg, 42, Soest, ger,

tuijslegger

{148}

Jacob Hilhorst, 47, Soest, rk,

kleermaker

Lijsje van de Coterlet, 53,

Hoogland, rk

Gerard Winkelhuijze, 36,

Barneveld, knecht, rk

Jan van de Kolf, 30, Genderen,

knecht, rk

Aaltje de Ruijter, 6, Soest,

wordt bij bovengenoemden

opgebracht²⁹

Jan ter Heijden, 47, Soest, ger,

daghuurder

Cornelia de Waal, 34, Soest, rk

Antje ter Heijden, 1 1/2, Soest,

rk

{armehuijsje}

Aart Rijkse Haage, 50, Soest, rk,

daghuurder, weduwnaar (van

Grietje Janse van Dijen)

Mietje Haage, 13, Soest, rk

Hendrina Haage, 11, Soest, rk

Cornelia Haage, 7, Soest, rk

{234}

Jan van Helsdingen, 47,

Breukelen, rk, daghuurder

Ariaantje van Roode, 45,

Maarssen, rk

Cornelia van Helsdingen, 19

Kaatje van Helsdingen, 17

Antje van Helsdingen, 13, Soest,

rk

Cornelis van Helsdingen, 6,

Soest, rk

Willelmijntje Teunisse van den

Berg, weduwe van E(ver)t van

Houte, 49, Soest, rk, spinster

Evert, 23

Antje, 21

Dries, 13

Cornelis Hoenderdaal, 51,

Driebergen, ger, daghuurder

Maagje van Doorn, 63,

Lagevuursche, ger

Evertje Hoenderdaal, 16,

Lagevuursche

in een kamer bij H: Woudenberg

Teuntje van den Hoeven, 50,

Soest, rk, boerin

wonende bij Johannes Staal in de

kamer

{51}

Gerrit Hannema, 66, Bolsward,

ger, daghuurder

Jakoba Bakker, 55, Stavoren, ger

woont bij de weduwe Velthuijzen

genaamd Grietje Lesoen

Rijk Hagen, 64, Lagevuursche,

ger, daghuurder

Willelmijntje de Hoofd, 53, Soest

Antje Hagen, 31, Soest, ger

Henderijn Hagen, 23, Soest, ger

 Trijntje Dazelaar, weduwe van Jan
 Janse van der Heijden, 45, Soest,
 rk, spinster
 Jan van der Heijden, 15, Baarn,
 rk
 Willemijn van der Heijden, 11,
 Baarn, rk
 Rutje van der Heijden, 8, Soest,
 rk
 Aaltje Janse van der Heijden,
 absent
 Marietje Janse van der Heijden,
 absent

 {122}
 Wouter Hilhorst, 70, Baarn, rk,
 daghuurder
 Dirkje Staal, 60, Soest
 Antje Hilhorst, 28, Soest, rk,
 woont bij W Staal
 Jan Hilhorst, (26), Soest, rk, in
 landsdienst als conscrit

 Cornelia Kok, weduwe van Wouter
 Hilhorst, 35, Soest, rk, spinster
 Maria Hilhorst, 12, Soest, rk
 Cornelis Hilhorst, 9, Soest, rk
 Gijsbert Hilhorst, 14, Soest, rk,
 dienende onder Zeist
 Wijmpje Hilhorst, 6, Soest, rk

 Hendrika Fokking, weduwe van
 Jacob Hak, 58, Soest, rk,
 spinster
 Gerrit Hak, 28, Soest, rk, absent
 Maria Hak, 32, Soest, rk, te
 Soest dienende
 Wouter Hak, 22, Soest, rk
 Lena Hak, 30, Soest, rk

 Kaatje Grijnders, weduwe van
 Joannes Jurgens, 64, Rotterdam
 Johannes Jurgens, 27, Isselt,
 luthers, glasblazer
 Johan Ernst Jurgens, 30, Isselt,
 glasblazer

 {39}
 Maas Janse, 45, Soest, ger,
 daghuurder
 Hijl de Waal, 45, spinster

 Toon Janse, 43, Soest, ger,
 daghuurder
 Aaltje Brij, 46

Lijsje (Toone), 13, Soest, ger
 Toon (Toone), 11, Soest, ger
 Jannetje (Toone), 6, Soest, ger
 Maas (Toone), 3, Soest, ger

 Gerritje Janse, weduwe van Jan
 Wijnen, 64, Soest, rk
 Willemijntje Wijnen, 25, Soest,
 ger
 Gertje Wijnen, 2, Soest, kind van
 Willemijn
 Wouter Wijnen, (24), Soest, ger,
 absent
 Frans Wijnen, (26), Soest, ger,
 absent
 Evert Wijnen, (37), Soest, ger,
 absent
 Jan Wijnen, (38), Soest, ger,
 absent
 Aartje Wijnen, (20), Soest, ger,
 absent

 Martinus Knobel, 28, Nijkerk,
 luthers, glasblazer
 Wilhelmina Smit, 34, Amersfoort,
 luthers
 Mietje Knobel, 6, Amersfoort,
 luthers

 Abraham Kaufeld, 41, Keuningstede
 Westphaals, luthers, glasblazer
 Catharina Owan, 50, Boukhout, rk
 Dorothea Kaufeld, 26, Soest,
 luthers
 Elisabet Kaufeld, 17 Soest,
 luthers
 Johannes Kaufeld, 13

 Wilhelm Karsemijer, 72,
 Graafschap Lippe, ger, glasblazer
 Johanna Smit, 64, ger
 Mathijs Karsemijer, 38, Soest,
 ger, glasblazer
 Johannes Karsemijer, 32,
 glasblazer
 Lotje Karsemijer, absent
 Henrica Karsemijer, absent

 Cornelis Kok, 38, Soest, rk
 Maria Steenbeek, 36, Soest, rk
 Teunis Kok, 9, Soest, rk
 Jannetje Kok, 13, Soest, rk
 Stijntje Kok, 7, Soest, rk
 Lijsje Kok, 5 1/2, Soest, rk
 Jan Kok, 3, Soest, rk
 Gerrit Kok, 1/2, Soest, rk

Willem Gijs Bouter, 27, knecht

{10}

Mathias Koufeld, 73, Paterburn³⁰,
rk, glasblazer

Maria Grijnders, 66, Soest,
luthers

Willem Koufeld, 19

Mietje Koufeld, absent

Cristina Koufeld, absent

{7}

Willem Klaasse, 67, Hoogland, rk,
boer, weduwnaar

Aaltje, 48, Hoogland, rk, tapster

{190}

Barend Koppen, 54, de Bilt, rk,
daghuurder

Grietje Janse Schouten, 51,
Soest, rk

Jan Koppen, 19, Soest, rk

Evertje Koppen, 18, Soest, rk

Peter Koppen, 17, Soest, rk,

boerenknecht

Willem Goosse Kok, 72, Soest, rk,
boer

Elisabet Mets, 72, Soest, rk

Jan Kijzer, 60, Amersfoort,
zonder beroep

Cornelia Hendrikse Bilkhoven, 47,
Soest, rk, spinster

Maria Veenhuisen, weduwe van Jan
Willems Kok, 78, Soest, rk

Antje, 37, Soest, rk

Jannetje Wilmse Kok, 13, Soest,
rk

woont in de kamer van Willem van
Doorn

Evert³¹ van 't Klooster, 53,
Soest, rk

Jannetje Logtensteijn, 50, Soest,
rk

Jan van 't Klooster, 25, Soest,
rk

Heijntje van 't Klooster, 24,
Soest, rk

Stijn van 't Klooster, 23, Soest,
rk

Pieternel van 't Klooster, 21,
Soest, rk

Toon van 't Klooster, 20, Soest,
rk

Antje van 't Klooster, 17, Soest,
rk

Hendrik van 't Klooster, 15,
Soest, rk

Gerritje van 't Klooster, 10,
Soest, rk

Rijkje van 't Klooster, 3, Soest,
rk

{35}

Jan Janse van Klooster, 70,
Soest, rk, daghuurder

Maria Jacobse³², 60, Soest, rk

Henderijn van Klooster, 20,
Soest, rk

Teunisje van Klooster, 18, Soest,
rk

Grietje van Klooster, 16, Soest,
rk

Dirk Knip, 59, Graaf Mark in
Pruisen, luthers, metselaar

Antje Harmes, 52, Oldenburg,
luthers

Hendrik Gijsbertse Kok, 40 Soest,
rk

Jannetje Gijsbertse van 't
Klooster, 38, rk

Mietje Kok, 13, Soest, rk

Lisabet Kok, 10, Soest, rk

Jannetje Kok, 8, Soest, rk

Gijsbertje Kok, 6, Soest, rk

Gijs Kok, 4, Soest, rk

Maritje Kok, 1, Soest, rk

Willem van 't Klooster, 25,
Soest, ger

Naatje Boshuisen, 25, Soest, ger

Frans van 't Klooster, 1 1/2,
Soest, ger

Maria van 't Klooster, 1/2,
Soest, ger

Tomas Koelen, 56, Soest, rk,
daghuurder

Neeltje van Fulpen, 38, Soest, rk

Antje Koelen, 11, Soest, rk

Aaltje Koelen, 7, Soest, rk

Tijmetje Koelen, 6, Soest, rk

Hendrik van 't Klooster gz.:, 64,
Soest, rk, spinner

Gerrit Houtvester, 72, Soest, rk

Lammert Kinderdijk, Worms, ger,
daghuurder
Catharina Hoogsteijn, 56,
Bagerag, ger
Grietje Kinderdijk, 30, Sonsbeek
Geertruij Kinderdijk, 23, Soest,
ger
Hannes Kinderdijk, 18, Soest,
ger, daghuurder

Gijsbert Goose Kok, 74, Soest,
rk, daghuurder
Hijntje Westerveld, 54, Soest, rk
Willem Kok, 16, Soest, rk
9 kinderen in 't geheel

Maria Rijkse, weduwe van Dirk
Koster, 55, Amersfoort, rk,
spinster
Mietje (Koster), 24, Soest
Peternel (Koster), 23, te Bussum
Lijsje (Koster), 19
Peter (Koster), 15
Aaltje (Koster), 13
Teunisje (Koster), 11
Rijkje (Koster), 10

Piet van 't Klooster, 40, Soest,
bouwmeester
Betje Steenbeek, 25, Soest, rk
Jan van 't Klooster, 5, Soest, rk
Barbara van 't Klooster, 1,
Soest, rk

{7}
Goozen Kok, 40, Soest, rk,
bouwman
Hendrikje Hartman, 20, Soest, rk
Geertruij Kok, 1, Soest, rk
Dirk Janse Frenger, 30, Soest,
rk, zoon van de weduwe Frenger
Jaantje van Dorrestijn, Soest, rk

Jan Klijn, 33, Oostveen, ger,
daghuurder
Hendrikje Westerveld, 31, Soest,
ger, daghuurder
Aalbert Klijn, 6, Soest, ger
Pieter Klijn, 4, Soest, ger
Jan Klijn, 3, Soest, ger
Cornelis Klijn, 1/8, Soest, ger
wonende met Huijpb Woudenberg

Roelof Kooij, 52, Soest, ger,
daghuurder

Engeltje Bonge, 46, Marsdijk³³,
ger
Jan (Kooij), 11, Marsdijk
Neeltje (Kooij), 9, Blauwkapel
Evert (Kooij), 7
Betje (Kooij), 3
Rijk (Kooij), absent
Hendrik (Kooij), absent
Marijtje (Kooij), absent
Gijsje (Kooij), absent
Aartje (Kooij), absent

{140}
Teunis van 't Klooster, 51,
Soest, rk, daghuurder
Dirkje van den Berg, 40, Zeist,
rk
Hendrik van 't Klooster, 21,
Soest, rk
Geertje van 't Klooster, 20,
Soest, rk
Willem van 't Klooster, 18,
Soest, rk
Antje van 't Klooster, 15, Soest,
rk
Gerrit van 't Klooster, 9, Soest,
rk
Rijkje van 't Klooster, 3, Soest,
rk
Jannetje van 't Klooster, 3/4,
Soest, rk

{86}
Antje Logtestijn, weduwe van
Willem Tone Kok, 39, Soest, rk,
boerin
Wouter Kok, 4 1/2, Soest, rk
Antonie Kok, 2 1/2, Soest, rk
Helmus Zegerse de Beer, 28
Teunis de Ruijg, 17, ger, zoon
van Elis de Ruijg
Cornelis Kas, 26, Soest, rk,
daghuurder

{158}
Gijsbert Kok, 52, Soest, rk,
bouwman
Jannetje de Beer, 44
Jan Bos, ger, bouwknecht
Willem Zeeft, knecht
Hannis van 't Klooster, rk,
knecht

{162}
Hendrik Kok, 48, Soest, rk,
bouwman

Stijntje Logtestijn, 38
 Roel Bouman, 39
 Antje Tone Kok, 26
 Teunis Schouten, 17, Eemnes, rk,
 te Eemnes beschreven
 Aart de Ruijg, 27, knecht, zoon
 van de weduwe Gijsbert de Ruijg³⁴

 Jan Gerritse Kuijper, 60,
 Weerdenbroek³⁵, rk, daghuurder
 Mijntje Peek, 49, Everdingen, ger
 Hanna Kuijper, 13, Everdingen
 Cornelia Kuijper, 11, Soest, rk
 Gerrit Kuijper, 10
 Teuntje Kuijper, 8
 Neeltje Kuijper, 6
 Hendrikus Kuijper, 17, absent

 Hendrik van 't Klooster, 59,
 Soest, rk, daghuurder, weduwnaar
 (van Antje van Maaren)
 Tijmetje van 't Klooster, 25,
 Soest, rk
 Aaltje van 't Klooster, 18,
 Soest, rk
 Heijntje van 't Klooster, 15,
 Soest, rk
 Antje van 't Klooster, 13, Soest,
 rk

Hendrik van 't Klooster, 3,
 Soest, rk, kleinkind, zoon van
 Tijmetje
 Jan van 't Klooster, (29), Soest,
 rk, militair, absent
 Cornelis van 't Klooster, (27),
 Soest, rk, militair, absent

 Willem Rijkse Kok, 47, Soest, rk,
 tapper
 Metje van den Berg, 25, Soest, rk
 Hentje Kok, 14, Soest, rk
 Rijkje Kok, 12, Soest, rk
 Gertje Kok, 11, Soest, rk
 Cornelia Kok, 5, Soest, rk
 Hentje Kok, 3/4, Soest, rk

 Cornelia Kippersluijs, 74,
 Jutphaas, rk
 Antje Boomhouwer, 36, Soest, rk,
 absent
 Arie Boomhouwer, 33, Soest, rk,
 daghuurder
 Caatje Boomhouwer, 26, Soest, rk,
 tuijs
 Jacoba Nieuwenhuijzen, 23,
 dienstmeid, te Eemnes woonend

 Hendrikus Willemse Kok, 40,
 Baarn, daghuurder
 Stijntje de Graaf, 38, Baarn
 Willem Kok, 12, Soest, rk
 Stijntje Kok, 7, Soest, rk
 Hendrik Kok, 1 1/2, Soest, rk

 Aaltje Hendrikse Kok, weduwe van
 Bart van Loenen, 68, Soest, rk,
 spinster
 Jannetje van Loenen, 40, Soest,
 rk
 Hendrikus van Loenen, 36, boeren-
 knecht, rk

 Klaas van 't Klooster, 42,
 Amersfoort, rk, daghuurder
 Maria van Ente³⁶, 42, Langeraar
 Gert van 't Klooster, 17, Soest,
 boerenknecht, rk
 Hannes van 't Klooster, 15,
 Soest, boerenknecht, rk
 Manus van 't Klooster, 12, Amers-
 foort, rk
 Jacob van 't Klooster, 10, Soest,
 rk
 Arie van 't Klooster, 3, Soest,
 rk
 Jan van 't Klooster, 1, Soest, rk

 Jan van 't Klooster, 29, Soest,
 rk, daghuurder
 Geertje van den Berg, 37
 Gijsbertje van 't Klooster, 7
 Cornelia van 't Klooster, 4,
 tweeling met
 Aaltje van 't Klooster, 4
 Johannes van 't Klooster, 1/4

 Gijsbert Kamer, 40, Baarn, rk,
 glasemaker
 Geertruij Brouwer, 44, Nijkerk,
 rk

 Jan Janse Kok, 83, Soest, rk,
 landbouwer
 Jan Janse Kok, 43, Soest, rk,
 landbouwer
 Hendrik Kok, (48), Soest, rk,
 getrouwd
 Gijs Kok, (52), Soest, rk,
 getrouwd
 Fijtje Kok, (51), Soest, rk,
 woont ter Eem

Bart van Zuijlen, 27, Soest,
knecht

Gijsbert van 't Klooster, 53,
Soest, rk, daghuurder
Antje de Graaf, 45, Eemnes, rk
Geurt van 't Klooster, 17, Soest,
rk

Lutje van 't Klooster, 10
Jannetje van 't Klooster, 3/4

Johannes van 't Klooster, 66,
Eemnes, rk, rentenier
Maria Isaakse Stalenhoef, 74,
Soest, rk
Hannes van de Weetering, 10,
Hoogland, rk

Toon Kerkhof, 65, Baarn, rk,
daghuurder
Grietje Gijsbertse van den
Bremer, 73, Soest, rk, spinster
3 kinderen
Gijsbert Keuper, 47, Soest, rk,
bij Gijs Kok knecht

Gijsbert Hendrikse van 't
Klooster, 60, Soest, rk,
daghuurder
Teunisje Willemse Keuper, 43,
Soest
Hendrik van 't Klooster, 21,
Soest, rk
Willemijn van 't Klooster, 20,
Soest, rk
Gerrit van 't Klooster, 18,
Soest, rk
Cornelis van 't Klooster, 16,
Soest, rk
Gijsbert van 't Klooster, 5,
Soest, rk
Antje van 't Klooster, 13, Soest,
rk
Grietje van 't Klooster, 3,
Soest, rk

{23}
Hendrikus van Loon, 52, Soest,
rk, landbouwer
Antje Gijsbertse Hilhorst, 54, rk
Aart Hilhorst, 45, Soest, rk,
bijman, tuijslegger

{198}
Jan Langerhorst, 34, Soest, rk,
daghuurder

Marretje Teunisse Driest, 26,
Soest, rk

Hendrik Klaasse van Laar, 33,
Hoogland, rk, bouwman
Jannetje Tijssse, 29, Stoutenburg,
rk
Klaas van Laar, 2, Soest, rk

Grietje Lesoen, weduwe van Reijer
Velthuijzen, 51, Soest, ger
Lubbertje Velthuijzen, 15, Soest,
ger
Steven Velthuijzen, 12, Soest,
ger
Martje Velthuijzen, 30, Eemnes,
ger, dienstmeid
Jan Velthuijzen, 28, Eemnes, ger,
boerenknecht
Jan Velthuijzen, 26, Eemnes, ger,
landsdienst
Aaltje Velthuijzen, 21, Soest,
ger, dienstmeid te Hoogland,
absent
Maria Velthuijzen, 18, Soest, ger
Gert Velthuijzen, 22, Eemnes,
ger, conscrit

Antonij Logtensteijn, 56, Soest,
rk
Maria Hak, 49, Soest, rk
Toon Logtensteijn, 24, Soest, rk
Griet Logtensteijn, 22, Soest, rk
Gerrit Logtensteijn, 20, Soest,
rk
Evertje Logtensteijn, 18, Soest,
rk
Jannetje Logtensteijn, 13, Soest,
rk
Kornelis Logtensteijn, 9, Soest,
rk
Wijnand van Kooten, 27,
Amersfoort, ger, knecht

{183}
Hendrik Langendijk, 34, Eemnes,
ger, bakker
Cornelia Brij, 48, Lagevuursche,
ger
Marretje Langendijk, (6), Soest,
ger, absent
Helmus Schimmel, 77, Soest, ger,
tuijslegger

Wouter Logtensteijn, 49, Soest,
rk

Justina Kok, 45, Soest, rk
 Grietje Logtensteijn, 19, Soest, rk
 Toon Logtensteijn, 18, Soest, rk
 Jan Logtensteijn, 15, Soest, rk
 Gerrit Logtensteijn, 14, Soest, rk
 Hannes Logtensteijn, 13, Soest, rk
 Cornelis Logtensteijn, 7, Soest, rk
 Jannetje Logtensteijn, 11, Soest, rk
 Nelletje Logtensteijn, 10, Soest, rk
 Huijpp Lin?, 31, Baarn, knecht
 Gerrit van den Breemert, 26, Laren, knecht

 Antje Hassink, weduwe van (Casper) Langerhorst, 52, Soest, rk, spinster
 Antje Langerhorst, 25, Baarn, rk
 Geertruij Langerhorst, 21, Baarn, rk
 Mijntje Langerhorst, 18, Baarn, rk
 Christiaan Langerhorst, 15, Baarn, rk
 Teunis Langerhorst, 6, Soest, rk
 Aaltje Langerhorst, (22), Baarn, rk, absent

 Hendrik Lesoen, 47, Soest, rk, barbier, ongetrouwd
 Aaltje Lesoen, weduwe, 58, Soest
 Gijs Lesoen, 14, Lagevuursche
 Cornelis Lesoen, 68, Amersfoort

 {143}
 Neeltje Tesselhoff, weduwe van Klaas van Laar, 60, Soest, ger
 Hendrik van Laar, 28, Soest, ger, timmerman
 Klaas van Laar, 26, Soest, ger
 Rijertje van Laar, 21, Soest, ger
 Betje van Laar, 18, Soest, ger
 Caatje van Laar, (20), Soest, ger, absent
 Tijs van den Dolder, 35, Zandvoort³⁷, rk, daghuurder in de kamer

 Wilhelmus Logtensteijn, 51, Soest, rk, landbouwer, weduwnaar (van Peternel Bouter)

Stijntje Logtensteijn, 20, Soest, rk³⁸
 Rijkarda Logtensteijn, 19, Soest, rk
 Toon Logtensteijn, 17, Soest, rk
 Antje Logtensteijn, 14, Soest, rk
 Gerritje Logtensteijn, 13, Soest, rk
 Gerrit Hendrikse van Dorrestijn, ouderloos, 14

 Barend van Munster, 67, Baarn, rk, stoelenmatter
 Jannetje van 't Klooster, 60, Soest, rk
 Hendrik Hartman, 49, Soest, rk, daghuurder
 Willemijntje Janse, 70, tuijslegger

 Hendrikus Mets, 41, Soest, rk, paardekoper
 Gerritje de Beer, 34, Soest, rk
 Jan Mets, 11, Soest, rk
 Jannetje Mets, 10, Soest, rk
 Barend Mets, 1/8, Soest, rk

 {50}
 Lijsje van Velsen, weduwe van Jan Jansen van 't Klooster, 81, Soest, rk, spinster
 (Antje Janse van 't Klooster), weduwe van Manus van Dijk, 38
 Lijsje van Dijk, 6, Soest, rk
 Neeltje van Dijk, 4, Soest, rk

 Adrianus Muts, 40, Nijkerk, ger, daghuurder
 Jannetje Ravenhorst, 40, Soest, ger
 Tijs Muts, 12, Soest, ger
 Aalbertje Muts, 9, Soest, ger
 Trijntje Muts, 7, Soest, ger
 Hentje Muts, 4, Soest, ger
 Willem Muts, 2, Soest, ger

 Arnoldus van Maaren, 26, Bunnik, rk, daghuurder
 Antje van den Berg, 35, Soest, rk, spinster
 op een kamer bij Hannes Fokke

 Cornelis Thonesz Mulder, 70, Soest, rk, daghuurder
 Mietje Banhout, 64, Soest, rk
 Antje Mulder, 29, Soest, rk

Aaltje van 't Klooster, weduwe
van Toon Jans Koele, 97, Soest

Aart van Maare, 62, Soest, rk,
daghuurder
Stijntje Peterse van Blijendaal,
58, Soest, rk
Evertje van Maare, 31, Soest, rk
Mietje van Maare, 25, Soest, rk
Aaltje van Maare, 14, Soest, rk
Peter van Maare, (30), Soest, rk,
woont bij Dijkman

Pieter van Munster, 46, Soest,
rk, daghuurder
Trijntje Zegerse Schouten, 40,
Soest, rk
Lijsje van Munster, 8, Soest, rk
Mietje van Munster, 7, Soest, rk

Willem van Maare, 38, Amsteldijk,
rk, daghuurder
Elisabet van der Maas, 44,
Utrecht
Catarina, 28

Willem van Maare, 46, Soest, rk,
landbouwer
Antje Pront, 30, Eemnes
Hannes van Maare, 6
Peter van Maare, 4
Barbara van Maare, 2
Jan van Maare, 1/2
Hannes van Maare, 80, Soest, rk
Lammert van Kuppen, 16, Marsdijk,
knecht
Toon van Els, 17, knecht

Wouter van Maaren, 46, Soest, rk,
daghuurder
Mijntje Stam, 41, de Bilt
Steeve van Maaren, 13
Willem van Maaren, 6
Johanna van Maaren, 10
Gerrit van Maaren, 1/6
Jan Everse, 58, Zeist,
tuijslegger

{144}
Willem van Maare, 38, Zeist, rk,
daghuurder
Aaltje van den Brink, 32, Soest,
rk
Mijntje van Maare, 14, Soest, rk
Gerritje van Maare, 12, Soest, rk
Elbert van Maare, 9, Soest, rk

Arie van Maare, 8, Soest, rk
Gijsje van Maare, 7, Soest, rk
Antje van Maare, 5, Soest, rk
Aaltje van Maare, 3, Soest, rk
Hannatje van Maare, 3/4, Soest,
rk

Jan Maaze, 70, Lunteren, ger,
daghuurder
Mietje Pelgrim, 76, Baarn, ger
Maas (Janse), getrouwd
Toon (Janse), getrouwd

Rut van Maaren, 48, Eemnes, rk,
daghuurder, weduwnaar (van Maria
Peterse van Blijendaal)
Pieter van Maaren, 14, Soest, rk
woont bij Hendrik Fluijt in de
kamer

Hendrik Mijer, 46, Osnabrug³⁹, rk
Henrietta Wolders, 66, Haarlem,
ger

{127}
Wouter Natter, 31, Soest, tapper
Mietje van Es, 32, Soest, rk
Antje Natter, 5, Soest, rk
Cornelia Natter, 3, Soest, rk
Mietje Natter, 3/4, Soest, rk

Annetje Koele, weduwe van Evert
Natter, 64, Soest, rk, spinster
Willem Natter, 25, Soest, rk
Lammert Koele, 68, Soest, rk,
rentenier, tuijslegger

Hendrik Natter, 32, Soest, rk,
daghuurder
Machteldis Kijzer, 22, rk
Jan Natter, 10 weken, Soest, rk
Aart Visser, 34, Soest, rk,
wever, bij bovengenoemden in
huijs
Dirkje van de Wetering, 24,
Hoogland
Willelmijntje (van de Wetering?),
1, Amersfoort

Jan van Ommeren, 40, Soest, ger,
daghuurder
Hendrikje Wouterse, 31, Soest
Sophia van Ommeren, 1/5, Soest

Rijn Oosterbeek, 35, Soest, ger,
daghuurder

